

прийнятий Верховною Радою України Закон України «Про забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків» від 08.09.2005 р. № 2866-IV. Цей закон є вдалим кроком щодо запровадження відповідних міжнародних стандартів міжстатевої рівності та є правовою базою забезпечення конституційного принципу рівних прав чоловіків і жінок [5, с. 56].

О. Руднева зазначає, що гендерна рівність – це принцип правового статус (становища) людини в державі, його складовими є рівні права, свободи та обов'язки жінки і чоловіка; врахування особливостей (фізіологічних, психологічних тощо) статей у правовому регулюванні; система засобів гарантування рівності статей у державі [6, с. 104].

За останній час виробилась тенденція щодо порушення та зловживання принципом гендерної рівності. Дивлячись з суб'єктивного боку принцип гендерної рівності є основою для забезпечення рівних прав і можливостей чоловіків та жінок і тому ніяким чином не може порушувати моральні норми соціуму. Така аналізована діяльність свідчить про те, що проблематика гендерної рівності існує на міжнародному рівні і долати її буде вкрай важко, але можливо, з огляду на законодавчу базу. Наступним же є питання щодо ефективності такого механізму в державі [6, с. 108].

Отже, гендерна рівність жінок і чоловіків у нашій державі сприяє у наданні нормами законодавства рівних можливостей, які є регулятором функціонування механізму прав та обов'язків, а також захисту інтересів задля рівного співіснування в усіх сферах життєдіяльності. Основа таких рівних можливостей полягає у нормативно-правовій базі нашої країни. Але, при наявності законодавчої бази з питань забезпечення принципу гендерної рівності обох статей, розрив між чоловіками і жінками щодо їх можливостей залишається значним і тому займає одну з найважливіших проблем XXI століття, а все тому, що не має механізму реалізації гендерної рівності.

Література

1. Анішук Н.В. Гендерне насильство у правовому житті України: монографія / Одеса: Юридична література, 2007. 232 с.
2. Конституція України від 28.06.1996 р. / *Відомості Верховної Ради України*. 1996. № 30. Ст. 141.
3. Кодекс законів про працю від 10.12.71 р.: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/322-08>.
4. Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо запобігання та протидії дискримінації: Закон України від 13.05.2014 р. № 1263-VII: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1263-18>.
5. Про забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків: Закон України від 08.09.2005 р. № 2866-IV: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2866-15>.
6. Руднева О. Гендерна рівність як принцип законодавства України. *Право України*. 2002. № 4. С. 104-108.

Попенко Юлія Костянтинівна

студентка юридичного факультету

Науковий керівник – д.ю.н., професор Наливайко Л.Р.

(Дніпропетровський державний університет внутрішніх справ)

ПОЛІТИКА ЄВРОПЕЙСЬКОГО СОЮЗУ У СФЕРІ ОХОРОНИ НАВКОЛИШНЬОГО СЕРЕДОВИЩА

Захист довкілля – одна з пріоритетних проблем, яку на сьогоднішній день вирішує європейська спільнота. Так, Європейська Комісія займає провідну роль в цьому процесі, це одна із інституцій ЄС, яка займається управлінням щодо реалізації програмам зовнішньої допомоги ЄС по всьому світу.

Серед світових фахівців, які досліджували різноманітні аспекти еколого-правового простору ЄС, слід назвати таких вчених, як: Г. Вінтер, О. Дубовик, П. Калініченко, Л. Кремер, В. Лозо, Н. Малишева, М. Микієвич, О. Мірошніченко, С. Кашкін, Н. Пахомова, Т. Реднікова, Л. Ентін, Н. Андрусевич, С. Кравченка та ін.

Політика Європейського Союзу у сфері охорони навколишнього середовища спрямована, перше, на підтримку і поліпшення екологічного стану у світі. По-друге, охоронау здоров'я людей. По-третє, зменшення видобутку корисних копалин або раціональне його використання. По-четверте, сприяння розв'язанню регіональних та глобальних проблем довкілля [1, с. 8].

Важливо зазначити, що в Європейському Союзі в галузі охорони навколишнього середовища діють такі директиви, як:

1. Директива Ради ЄС 96/62/ЄС щодо оцінки й менеджменту якості повітря у навколишньому середовищі.

2. Директива 2000/60/ЄС Європейського Парламенту і Ради з водної політики на місцевому рівні.
3. Директива Ради ЄС 91/271/ЄЕС з очищення міських стоків.
4. Директива Ради ЄС 91/676/ЄЕС з охорони вод від забруднення нітратами із сільсько-господарських джерел.
5. Директива Ради ЄС 75/442/ЄЕС щодо відходів, зміни до якої було внесено Директивою Ради 91/156/ЄЕС
6. Директива Ради ЄС 91/689/ЄЕС про небезпечні відходи, зміни до якої було внесено Директивою Ради 94/31/ЄС
7. Директива Ради ЄС 96/61/ЄС щодо комплексних заходів запобігання забрудненню й контролю за ним [2] та інші.

Європейська Комісія, як постійно діючий виконавчий орган Європейського Союзу здійснює планування його діяльності з метою досягнення між конституційних домовленостей. У Договорі про ЄС, а саме у ст.17 (після внесених до нього змін Лісабонською угодою) здійснюються такі основні повноваження Європейської Комісії, як забезпечення виконання договорів, нагляд за застосуванням права ЄС, виконання бюджету та корегування програми, а також виконання координаційної, виконавчої та управлінської функцій [3].

Найважливішою особливістю Європейської Комісії є її законодавча ініціатива. Вона приймає нормативні акти у тому числі й щодо екологічної безпеки. Загальним керівництвом сферою охорони довкілля займається Комісар з питань навколишнього середовища, морських справ та рибальства. Парламент ЄС має право створювати постійні та тимчасові комітети. Комітети, створені на постійній основі, формуються залежно від предметів регулювання. Одним із таких комітетів є комітет з навколишнього середовища, охорони здоров'я й безпеки продуктів харчування. Він відповідає за такі напрямки, зокрема: охорона повітря, ґрунтів і води, переробка та зберігання відходів; зміна клімату; класифікація та маркування небезпечних відходів та речовин; заходи й угоди спрямовані на охорону навколишнього середовища; положення морського права, що стосується навколишнього середовища.

ЄС є базовою платформою для вирішення глобальних проблем, які постають перед людством, у тому числі для становлення правових засад єдиної екологічної стратегії і розробки загальноєвропейських принципів і національних систем законодавства про охорону навколишнього середовища, а також становлення та впровадження екологічних стандартів [4].

Власне модель партнерства є одним із найефективніших напрямів підвищення рівня вагомості екологічної політики ЄС у міжнародному аспекті. З одного боку, модель партнерства передбачає існування зацікавлених суб'єктів на всіх інституційних рівнях, які б могли бути «партнерами» у вирішенні назрілих екологічних проблем. З іншого – це існування пропозицій щодо практичної імплементації заходів з формування екологічної політики. Тобто, екологічна політика ЄС є однією із пріоритетних сфер процесу європейської інтеграції [5].

Отже, екологічні проблеми – це ті проблеми, які держава не в змозі вирішити самотужки. Створена в Європі потужна наднаціональна система управління охороною навколишнього середовища є гарантом стабільності, миру та економічного процвітання країн – членів.

Література

1. Бондар О.І., Тараріко О.Г., Варламов Є.М. та інші. Впровадження європейських стандартів і нормативів у Державну систему моніторингу довкілля України. 2006. 264 с.
2. Збірник нормативно-правових актів ЄС у сфері охорони навколишнього середовища. 2004. 192 с.
3. Про Європейський Союз: договір від 07.02.1999 р. у редакції від 1 грудня 2009 року: www.minjust.gov.ua/file/23491.
4. Качурінер В.Л. Становлення та розвиток політики Європейського Союзу у сфері охорони навколишнього середовища та екологічних стандартів виробництва. 2013. С. 326-331.
5. Микієвич М.М. Європейське право навколишнього середовища. 2004. 256 с.